

**Sámi
allaskuvla**

Oahppoplána

Giellagáhtten II

SÁM 216

10 oahppočuoggá

Dohkkehuvvon Dutkan- ja oahppostivrra jodiheaddji bokte 14.06.20 (Public áššnr. 21/00438-1).

Rievdaduvvon goahtejodiheaddji mearrádnusnotáhta bokte 27.09.22 (Public áššnr. 22/00610-1) ja 07.10.24 ((Public áššnr. 24/00548-1)

1. Oahpu namma

Sámegillii: Giellagáhtten II
Dárogillii: Språkrøkt II
Eaŋgalasgillii: Language planning II

2. Oppalaš dieđut oahpu birra

Oahpu koda: SÁM 216
Dássi: Bachelor, čiekŋudeapmi
Viidodat: 10 oahppočuoggá
Galli lohkanbaji badjel: 1
Oahpu lágideapmi: Oahpahus lágideapmi neahttaoahpahun.

3. Oahpu gullevašvuohta

Sámegiela ja sámi girjjálašvuođa bachelorprográmma giellasuorggi čiekŋudanfága.

4. Sisabeassangáibádusat

- Dábalaš sisabeassangáibádusat alitoahpahun. Sisabeassanvuoddu sáhtá leat juogo oppalaš lohkanbalašvuohta (čáđahan joatkkaskuvlla/logahaga) dahje realagelbalašvuohta. Oppalaš lohkanbalašvuođa gáibádusat olgoriikka ohcciide bohtet ovdan NOKUTa GSU-listtus.
- Sámegiela máhttu.
- Dasa lassan galgá ohcci čáđahan SÁM 110 Sámegiela njálmmálaš ja čálalaš giellan (10 oč) dahje vástideaddji oahppu.

Sámegiela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan, Suoma logahagas eatnigielladuttkus dahje lohkan sámegiela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegielloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahppu, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahppu dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuohta man dási gelbbalašvuohta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallami ja meannuduvvo dán vuodul.

5. Oahpahus- ja eksámengiella

Davvisámegiella. Studeanta fertte maidái máhttit lohkat eaŋgalasgielat fágagirjjálašvuođa.

6. Sisdoallu

Oahpus studeanta čiekŋuda iežas dieđuid giellagáhttemis ja gielladikšumis, ja hávjána teavsttaid árvvoštallamii ja divvumii viiddis geahččanguovllus. Ovttaskas giellameattáhusaid lassin studeanta hávjána geahččat giela čielggasvuoda, njuovžilvuoda ja riggodaga oppalaččat, ja oahppá buoridit giela maiddá teakstaráhkadusa ja sátneráju dásiin. Áššeteavsttaid guovddáš iešvuodát guorahallojuvvojit gielladikšuma oainnus.

Stuorra deaddu oahpus lea geavtlaš hárvjehusain, mat hárvjehit ja ráhkkanahttet studeantta giellagáhttenbargguide áššedovdi dásis.

Oahpu ulbmilin lea oazžut čiekŋalis áddejumi sáme giela giellagáhttema hástalusain, ja hárvjanišgoahhtit gielladivvunbargguide áššedovdi dásis. Studeanta viiddida máhtuidis ovttaskas giellameattáhusaid divvumis teavsttaid giela oppalaš buorideapmái. Son oahppá árvvoštallat teavsttaid giela riektáčállima, sojaveami, cealkkaráhkadusaid, teakstaráhkadusa, sátneráju ja suopmanduogáža geahččanguovllus, ja dan vuodul buoridit ja njuovžžálmahttit teavstta ollislaččat ja áššeteavsttaid guovddáš iešvuodaid. Son oahppá maiddá atnit ávkin giellaoahpaid, sátnegirjjiid ja digitála giellareaidduid giellagáhttenbarggus.

7. Oahppanjoksosat

Oahpu čađaheami maŋnel lea studeanta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Studeanta

- dovdá bures sáme giela čálalaš geavahussii guoskevaš dábálaš norpmaid
- dovdá guovddáš suopmanerohusaid ja eará variašuvnmaid, ja daid gaskavuoda čállingiela norpmaide
- dovdá buori, čielga ja njuovžilis sáme giela iešvuodaid maiddá cealkkaráhkadusa, teakstaráhkadusa ja sátneráju dásis
- dovdá ja máhtta geavahit guovddáš giellaoahpaid, sátnegirjjiid ja digitála giellagálduid
- diehtá, makkár erenomáš hástalusaid giela áitatvulošvuotta ja váldogielaide váikkuhusat dagahit sáme giela giellagáhttemii

Máhttu:

Studeanta

- máhtta árvvoštallat sáme gielat áššedeavsttaid giela buot guovddáš beliid (čállinvuogi, sojahusa, cealkkaráhkadusa, teakstaráhkadusa, sátneráju)
- máhtta divvut ja buoridit sáme gielat áššedeavsttaid giela oppalaččat nu, ahte meattáhusaid njulgema lassin maiddá čielggasmahtta ja njuovžžálmahtta gielalaš ovdanbuktima ja buorida deavstta ráhkadusa
- máhtta ákkastallat divvumiid ja buorádusaid
- máhtta váldit suopmanerohusaid ja eará gielalaš variašuvnna vuhtii deavsttaid divodettiin

Oppalaš gelbbolašvuohta:

Studeanta

- lea háhkan ollislaš gova ja áddejumi sámegiela giellagáhttemis ja dasa mihtilmas čuolmmain ja erenomáš hástalusain
- hálddaša bures sihke sámegiela čálalaš geavahusa norpmaid ja čielga ja njuovžilis deavstta oppalaš iešvuođaid
- máhtá analyseret, divvut ja buoridit sámegielat áššedeavsttaid giela ollislaččat
- máhtá geavahit guovddáš gálduid veahkkin gielladivvunbargguin

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Oahpahasvuohkin sáhttet adnot logaldallamat, hárjehusat, joavkobarggut ja bagadallamat. Studeanttat barget maiddá iehčanasat lohkanmeriin ja geatnegahtton bargguiguin.

9. Gáibádusat beassat eksámenii

Kursii gullet njeallje geatnegahtton barggu, mat dollet sisttiset mánggabealat giellagáhtten- ja gielladivvunhárjehusaid. Geatnegahtton barggut galget buktojuvvot sisa čálalaš hámis. Fágaoahpaheadji mearrida bargguid dárkilut sisdoalu ja hámi, ja maiddá sisabuktima áigemeeriid.

10. Eksámen

Eksámenvuohkin lea 7-beaivásaš ruovttueksámen. Studeanta galgá iehčanasat bargat eksámengažaldagaiguin ja atnit ávkin buot gálduid ja veahkkeneavvuid maid ieš háliida.

Eksámen árvvoštallojuvvo bustávvaárvosániin A–F.

11. Leago privatisttain vejolaš váldit dan oahpu?

Ii leat.

12. Kvalitehtasihkkarastin

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuođat ja geatnegasvuođat studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeanttain lea geatnegasvuohta searvat árvvoštallamiidda mat leat oassin kvalitehtasihkkarastinvuogádagas.